

Автор: Касьянова Елизавета Ивановна

Должность: учитель математики и физики

Учебное заведение: МБОУ «Салбанская СОШ им. Е.М. Ларионова МО «Намский улус» РС(Я).

Населенный пункт: Хонгор-Бие

100 лет ЯАССР.

Наименование материала: Автобиография. Касьянов Гаврил Степанович

Автобиография.

1931 сыл ахсынны 20 күнүгэр Нам оройуонун Салбан нэһилиэгэр Касьяновтар, Степан Николаевич уонна Дария Ивановна, дьиэ кэргэттэригэр төрөөбүтэ.

Дьонноро 1936 с. Хамаҕаттаҕа “Үүнэр олох” колхозка чилиэнинэн кирибиттэр уонна 1937 с. ыам ыйыгар Хамаҕаттаҕа көһөн кирибиттэрэ. Оччолорго оҕолор бэһиэ этилэр. Саамай улаханнара 13-гэр сылдыар Николай, Салбанна оскуолаҕа үөрэммитэ, онтон Уйбаан-1930 сыллаах төрүөх, ол кэнниттэн Гаврил Степанович, оттон Марк-1933 с. Шура- 1935 с. 1942 сыл атырдьах ыйыгар Степанида төрөөбүт. Гаврил Степанович төрөөтүн кытта Сандаарар Даарыйа, оҕо оностобун диэн көрдөһөн, иитэ ылбыт. Онтон сыл анарын кыайбатынан дьонугар төннөн, эһэлээх эбээтэ оҕолоон, сэттэтигэр диэри ииппиттэр. Эһэтэ өлбүтүн кэннэ, дьэ, ийэлээх аҕатын аахха аҕатын Ыстапаан, ийэтин Даарыйаа диир киһи төннүбүт. 1942 сыллаахха аҕалаах ийэтэ өлөннөр бырааттара Миша иитиллэ кэлбит. (Михаил Николаевич Касьянов 1932 с. бэс ыйын 8 к. төрөөбүт, аҕалара чугас аймахтыылар). Сэттэ кылааһы бүтэрэн баран, үлэлии барбыт. Онтон 1963 сыл кулун тутар ыйтан Мирнэй куоракка алмаас промышленноһун харабыллыыр аналлаах дивизионна милиционерынан 22 сыл, онтон пенсияҕа тахсан баран, араас үлэлэргэ сылдыбыт. Мирнэйгэ барыта 33 олоҕубут, үлэлээбит. Дойдутугар кэлэн, 1998 с. ыараханлык ыалдьан өлбүт. “Советской милиция туйгуна” знакаах, хас да мэтээллэрдээх. Гаврил Степанович оскуолаҕа 1941 с. балаҕан ыйын 1 күнүгэр Хамаҕатта начаалынай оскуолатыгар үөрэнэ кирибит. Оскуолаҕа барарыгар аҕата боростуой харандаас анарын уһуктаан, 8 илиистээх тэтэрээти биэрэн ыппыт. Оччолорго бары барыта кырыымчык этэ. Учууталлара Николай Николаевич диэн сүрдээх холку, хара хойуу баттахтаах, чуолкай баҕайы саналаах, эмиэ баттаҕын курдук хара көстүүмнээх этэ. Ый курдук үлэлээбитин кэннэ сэриигэ илдьэ барбыттар. Учуутал суох буолан кинилэри үһүс кылааһы кытта холбуу үөрөспүтүтэр. Учууталлара Марфа Григорьевна Кычкина диэн этэ. Иккис кылааска хас да учуутал үөрөспүт. Үһүскэ Москвитин Петр Николаевич үөрөспүт. Кини кулун тутар 9 күнүгэр 1944 с. воспалениялаан үөрөммэтэх, онон иккис сылын хаалларан кэбиспиттэр. Начаалынай кылааһы 5 сыл үөрэнэн 1946 с. бүтэрбит. Салгыы Нам орто оскуолатыгар бэһис кылааска үөрэнэ кирибит. Алта сыл үөрэнэн, 1952 сыл онуһу бүтэрэн, ити сыл Якутскайдааҕы государственной педагогической институтка үөрэнэ кирибит. 4 сыл үөрэнэн, саха тылын уонна литературатын преподавателэ диэн ааттанан, Бүлүү оройуонугар Бороҕон сэттэ кылаастаах оскуолатыгар үлэбэ анаммыт. Начаалынай кылааска үөрэнэ сылдьан, муус устарга пионерга кирибит. Кыһыл Армияҕа байыастарга көмөҕө актыыбынай кыттыытын иһин аан маннай Бочуотунай грамотанан наҕараадаламмыт.

1946 сыл сайын Хатырыкка пионерскай лаагыр аһыллыбытыгар оскуолаттан Рыкунов Коля (поэт), Полищиков Касьян (авиаинженер) уонна Гаврил Степанович бара

сылдыбыттар. 1947 сыл Саха АССР тэриллибитэ 25 сылыгар аналлаах ыһаахха үчүгэй үөрэнээччи буолан Бочуот дуоскатыгар хаартыската ыйаммыт. Онно кини бэсиһи бүтэрбит. 1949 сыл сэттинньигэ Комсомол кэксэтигэр ылыллыбыт. Оскуолаҕа комсомольскай тэрилтэ секретара Ушницкай Петя, райкомол секретара Васильева Евдокия Ниловна этилэр. Оскуолаҕа учком чилиэнинэн хас да сыл талыллыбыт. Бэһис кылааска уолаттар уонна кыргыттар тус-туһунан үөрэнэр эбиттэр. 2 кылааска, ахсыс кылааска 50 оҕо үөрэммиттэр, оттон онус кылааһы 13 буолан бүтэрбиттэр. Ити иһиттэн 2 оҕо атын оройуон оскуолаларын үөрэнэн бүтэрбиттэр. Оччолорго орто оскуола оройуонна соҕотох этэ. Партизанна, Хатырыкка сэттэ кылаастаах оскуолалар бааллара. Онон оройуон бары оскуолаларын оҕолоро бэһистэн, оттон үөһээ ааттаммыт икки оскуола оҕолоро ахсыстан Нам орто оскуолатыгар үөрэнэллэрэ. Орто оскуоланы бүтэрээт да, 1952 с. үрдүк үөрэххэ 11 оҕо бары киирбиттэр. Икки атын оскуолаҕа барбыт оҕолор эмиэ киирбиттэр. Дьокуускайга үрдүк үөрэх кыһата биир-пединститут. 2 уонна 4 сыллаах. 2 сыллааҕа учительскай институт дэнэрэ. Бүтэрдэххинэ ситэтэ суох үрдүк үөрэхтээх диин эбиттэр. Салгыы үөрэннэхтэринэ 4 сыллааҕы бүтэрэбин. Онон бары 12 киһи учуутал үөрэхтэммиттэр. Ол иһиттэн 5 киһи учительскай институту бүтэрбиттэр, 1 оҕо Владивостокка высшай мореходнай училищеҕа үөрэнэ барбыт. Бииргэ үөрэммит оҕолоруттан Эверстова Мария Егоровна ССРС Верховнай Советын Национальностарын Советыгар депутатынан, Новгородов Егор Николаевич ЫБСЛКС Бүтүн Союзтааҕы съезтарыгар делегатынан талыллан үрдүк чиескэ тиксибиттэр, сэттэ киһи РСФСР уонна Саха Өрөспүүлүкэтин норуотун үөрэҕириитин туйгуннара знагынан наҕараадалааммыттар, ол иһигэр Ушницкай Петр Афанасьевич ССРС норуотун үөрэҕириитин туйгуна знагынан эмиэ наҕараадалааммыт.

Үлэлээбит сирдэрэ:

1. 1956-60сс. Бүлүү оройуона.
ЫБСЛКС Бүлүүтээҕи райкомун 2-с секретара.
Хампа орто оскуолата-учуутал.
Бороҕон 7 кылаастаах оскуолата-учуутал.
2. Намнааҕы интернат-оскуола -1960-63сс.
Старшай воспитатель.
3. Хамаҕатта аҕыс кылаастаах оскуолата. 1963-1994 сс.
1963-69 сс.- учуутал.
1969-77 сс.- оскуола директора.
1977-85 сс.- “Комсомольскай” совхоз парткомун секретара.
Институтка үөрэнэр сылларыттан агитатор, оскуолаҕа үлэлиэбиттэн пропагандист, “Знания” общество Бочуотунай грамотынан наҕараадалааммыт.
1985-94 сс. –учуутал, иитээччи.
1994 с. –пенсионер.
Общественнай үлэтэ: “Бочуотун дуоскатыгар” тахсыбыт.
Элбэх төгүл олохтоох Сэбиэт депутатынан, партия Намнааҕы райкомун чилиэнинэн, учууталлар оройуоннааҕы профкомнарын чилиэнинэн, “Улуус Ытык Сүбэтин” чилиэнэ эбит.
Учууталлар 8-с съезтэрин делегатынан талыллан кыттыыны ылбыт. Саха 1-кы 1992 сыллааҕы Конгрэһыгар делегатынан талыллыбыт. 1970 сыл олунньу ыйтан партия чилиэнэ-коммунист. Коммунистическай партия Саха сиринээҕи салаатын хас да съезтарынан делегата. Хамаҕаттатааҕы маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ5э

учуокка турар эбит. 1995 сыл алтынны 2007 сыл алтынныга дылы секретарынан талыллан үлэлээбит. Институтка үөрэнэ сылдьан, иккитэ институт комсомолун комитетыгар чилиэнинэн, иккитэ комсомол Якутскай куораттаабы комитетын делегатынан талыллан, конференцияҕа кыттыбыт.

1959 сыллаахха Бүлүүгэ үлэлии сылдьан, начаалынай кылаас учууталын Потапова Мария Ильиничналыын холбоһон, ыал буолбуттар. 2009 с. сайын бэс ыйыгар ыал буолбуттара 50 сылын бэлиэтээбиттэр. Мария Ильична 2001 сыллаахха оскуолаҕа учууталынан, иитээччинэн, психологынан үлэлээбитэ 50 сылын бэлиэтээбиттэр. РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгуна ааты 1976 сыллаахха ылбыт. Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык Киһитэ.”Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии сылларыгар килбиэннээх үлэтин иһин”, “Үлэ ветерана”, барыта уонтан тахса мэтээллээх, үгүс Бочуотунай грамоталардаах. Эбэрдэ суруктардаах. 4 оҕо күн күбэй ийэтэ. Улахан уоллара Владислав Гаврильевич улуус хаһыатын редактор-директора, Саха Республикатын культуратын үтүөлээх үлэһитэ: 2 уол оҕолоохтор. Александр Гаврильевич 2 уол оҕолоохтор, 2 кыыс, 2 уол сиэннээхтэр. Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ. Хамаҕатта лицей оскуолатын үлэбэ, черченияҕа учуутала. Степан Гаврильевич Саха Республикатын норуотун үөрэҕириитин Үтүөлээх үлэһитэ. Торговай-экономическай колледж преподавателэ, 2 кыыс, 1 уол оҕолоохтор, 2 кыыс, 2 уол сиэннээхтэр. Анна Гаврильевна, соҕотох кыыстара, Читинскай уобаласка Крымскайга олорор. Кэргэннээх. Биир уоллаахтар. Уоллара экономист үөрэхтээх, Дьокуускайга олорор, үлэлиир. Аанчык кэргэнинэн олорор сирдэригэр үлэлиллэр.

Гаврил Степанович 1994 сылтан, Мария Ильинична 2001 сылтан пенсияҕа тахсыбыттар. Мария Ильинична бэйэтэ Үөһээ Бүлүүттэн төрүттээх. 1951 с. Бүлүүтээҕи педучилищени бүтэрбит уонна 50 сыл үлэлээн баран тохтообут. Наҕараадалара:

Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай грамотата.

РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгуна знак.

“Нам улуунун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык Киһитэ” бочуоттаах ааттар.

“1941-45 сс. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии сылларыгар килбиэннээх үлэтин иһин”, “Үлэ ветерана”-1988 с.

“Килбиэннээх үлэтин иһин Владимир Ильич Ленин төрөөбүтэ 100 сылын бэлиэтээн”.

“1941-45 сс. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ Кыайыы 60 сылынан сибээстээн”-юбилейнай знак. Саха Республиката.

РФКП КК аатыттан өйдөбүннүк мэтээллэринэн наҕараадаламмыта, юбилейнай мэтээллэринэн.

“Улуу Октябрскай социалистическай революция 90 сыла”,

“Ыччат Бүтүн Союзтаабы Ленинскэй Коммунистическай Союһун 90 сыла”,

“Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ Кыайыы 60 сыла”,

“И.В. Сталин төрөөбүтэ 130 сылын бэлиэтээн” юбилейнай мэтээллэринэн.

“Партия ветерана” знакаах.

РФКП Бочуоттаах чилиэнэ” диэн партия Намнаабы райкома олохтообут знакаах.

О.д. а

Мань таһынан үгүс элбэх салайар тэрилтэлэр Бочуотунай грамоталара, эбэрдэ суруктара бааллар. Олоҕор, үлэтигэр, дьонно-сэргэбэ сыһыаныгар, кырдьык уонна чиеһинэй өттүн тутуһан үлэлээбитэ. Төрөөбүтүнэн Салбан, олохтоонан Хамаҕатта. Дьэ кэргэн сылынан сибээстээн “Нам улууһа”

муниципальной тэриллии администрацията 2008 с. ахсынньыта “Выдано семье Касьяновых Марии Ильиничны и Гаврила Степановича о том, что занесены в книгу Почета “Лучших семей улуса” в Год Семьи” диэн свидетельство туттарбытара.

Эмиэ маны кытта тэннэ “Нам улууһа МО администрацията “Бастын педагогическай дьйэ кэргэн” номинация кыайыылаахтара ааты инэрбиттэрэ. “Свидетельство”.

Семья Марии Ильиничны, Гаврила Степановича Касьяновых внесена в Книгу Почета отдела ЗАГС за вклад в развитие государственной семейной политики и в связи с 50-летием супружеской жизни.

Основание: Решение №3 отдела ЗАГС от 30.06.2009

Руководитель отдела ЗАГС: Кокарева М.Д.

50 сыл бииргэ олорбуппутун туоһулаан “Свидетельство о заключении брака” диэн свидетельство биэрбиттэр. “Касьянов Гаврил Степанович 1931 г. Р. И Касьянова Мария Ильинична 1931 г. р. заключили брак в июне 1959 года Борогонской наслега Виллойского района, о чем 1956 года 11 июня составлена запись акта о заключении брака.

Спустя 50 лет зарегистрировали золотую свадьбу 02 июля 2009 года.

Отдел Управления ЗАГС при Правительстве РС(Я) по Намскому улусу.

Дата выдачи 02 июля 2009 г.

Руководители органа ЗАГАС –а М.Д. Кокарева.

Вручен знак “Семейная доблесть” Управления ЗАГС при Правительстве Республики Саха (Якутия).

Биһиги убайбыт Гаврил Степанович чахчы да чабылхай олобу олорон ааспыт. Кэлэр көлүөнэбэ холобур буолар олох. Чизинэй, үлэтигэр бэриниилээх учуутал, салайааччы, дьйэ кэргэнигэр тапталлаах аҕа, эһээ. Биһиги өбүгэлэрбит олохторун чинчийиэхтээхпит, билиэхтээхпит. Кинилэр ааттарынан киэн туттуохтаахпыт!

Салбан нэһилиэгэ 09.02.2022 с.